

Światowy Dzień Zdrowia 7 kwietnia 2022

Poza walką z pandemią COVID-19, nasze społeczeństwo w dalszym ciągu mierzy się z takimi problemami jak zanieczyszczenie środowiska i choroby wynikające z tego faktu, tj. choroby układu oddechowego, układu krążenia. W **Światowym Dniu Zdrowia 2022** Światowa Organizacja Zdrowia skupia globalną uwagę na pilnych działaniach, niezbędnych do utrzymania w zdrowiu zarówno ludzi, jak i planety. Dlatego jak najbardziej trafne jest hasło tegorocznych obchodów Światowego Dnia Zdrowia „**Nasza planeta, nasze zdrowie**”.

Według szacunków WHO ponad 13 milionów zgonów każdego roku na całym świecie spowodowanych jest z możliwych do uniknięcia przyczyn środowiskowych. Dotyczy to głównie kryzysu klimatycznego, który jest największym zagrożeniem dla zdrowia ludzkości. Nasze decyzje polityczne, społeczne, nawet decyzje handlowe napędzają kryzys klimatyczny, bo musimy mieć świadomość, że zdrowie również jest zależne od naszego środowiska. Na ziemi obserwuje się coraz wyższe średnie temperatury, komary rozprzestrzeniają choroby zakaźne dalej i szybciej niż kiedykolwiek wcześniej. Ekstremalne zjawiska pogodowe, klęski żywiołowe, degradacja gleby i niedobór wody pitnej powodują przesiedlenia ludzi i negatywnie wpływają na ich zdrowie. Należy zdecydowanie podkreślić, że obecna sytuacja geopolityczna za naszą wschodnią granicą, poza tragicznym efektem działań wojennych i związanych z nią ofiarami również negatywnie oddziałuje na zdrowie wielu milionów ludzi. Działania wojenne są przyczyną zagrożeń epidemicznych związanych z brakiem dostępu do środków higieny, przerwaniem cyklu szczepień i tak jak wcześniej wymieniony kryzys klimatyczny powoduje przesiedlenia ludzi. Zanieczyszczenia i tworzywa sztuczne, w tym mikroplastik znajdują się na dnie naszych najgłębszych oceanów, najwyższych gór i przedostały się do naszego łańcucha pokarmowego. Kryzys klimatyczny spowodowany jest spalaniem paliw kopalnianych, rozwojem przemysłu, stale rozwijającym się transportem samochodowym i z tego właśnie powodu ponad 90% społeczeństwa naszego globu oddycha niezdrowym powietrzem. W Polsce wraz z nadejściem sezonu grzewczego pojawia się cyklicznie problem smogu, który jest w głównej mierze konsekwencją niewłaściwego ogrzewania budynków. Winny temu zjawisku jest również przemysł i transport drogowy. Połowa najbardziej zanieczyszczonych miast Europy znajduje się w Polsce.

Kryzys zdrowotny jest kolejnym zagrożeniem dla zdrowia ludzkości, który przybiera na sile wraz z rozwojem społeczeństwa i wzrostem dobrobytu. Firmy produkujące wysoko przetworzoną, a co za tym idzie niezdrową żywność i słodzone napoje napędzają falę otyłości, zwiększając liczbę nowotworów i chorób serca, generując jednocześnie jedną trzecią globalnej emisji gazów cieplarnianych. Dodatkowo pandemia COVID-19 pokazała nam jak ważna jest nauka i medycyna, a zarazem uwypukliła nierówności panujące w naszym świecie i podkreśliła, że bierny, siedzący tryb życia spowodowany izolacją może przynieść negatywne efekty w postaci zwiększonej masy ciała i wielu schorzeń. Obecna sytuacja epidemiczna odkreśliła pilną potrzebę stworzenia zrównoważonego społeczeństwa, zaangażowanego w osiągnięcie zdrowia dla obecnych i dla przyszłych pokoleń bez negatywnej ingerencji w otaczające nas środowisko. Obecny model światowej gospodarki prowadzi do niesprawiedliwego podziału dochodów, bogactwa i władzy, gdzie zbyt wielu ludzi żyje w ubóstwie i cierpi z powodu głodu i braku wody pitnej. Naszym wspólnym celem powinna być gospodarka dobrobytu, mająca na celu dobrostan człowieka, sprawiedliwy dostęp do żywności i wody, a także zrównoważony rozwój ekologiczny. Cele te przekładają się na długoterminowe działania i inwestycje. Przerwanie procesu niszczenia planety i zdrowia ludzkiego wymaga działań legislacyjnych, reform prawnych, które należy wspierać a równocześnie zachęcać naszych najbliższych do dokonywania zdrowych wyborów na każdym etapie naszego życia.

Już dzisiaj zróbmy pierwszy krok dla naszej planety, dla naszego zdrowia. Pamiętajmy o segregowaniu odpadów i ograniczaniu ich produkowania. Korzystajmy z bawełnianych toreb na zakupy, korzystajmy z butelek wielorazowego użytku do picia wody. Częściej sięgajmy po świeże warzywa i owoce, równocześnie ograniczając spożywanie przetworzonej żywności. Wybierajmy rower, komunikację miejską zamiast samochodów. Miejmy decydujący wpływ na zdrowie nasze i naszych najbliższych.